

Област Ловеч

- ▶ Население (2020)
- ▶ Територия (кв.км)
- ▶ Брой на населените места
- ▶ Дял на населението в градовете (%)

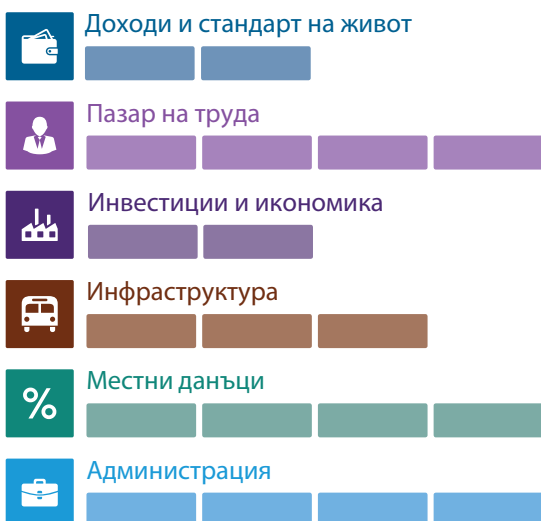
122 518
4128,8
110
61,8

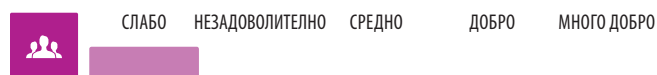
Брутният вътрешен продукт на човек от населението нараства и през 2019 г., но ръстът му е по-нисък от средния и стойността му продължава да изостава от средната за страната. Заплатите и доходите също отбелязват увеличение. Свиването на икономическата активност е съпроводено едновременно от спад и на заетостта, и на безработицата в областта. Инвестиционната активност в област Ловеч не е особено интензивна. Броят на предприятията остава сравнително нисък. Ограничен остава и обемът на произведената продукция в областта. Делът на домакинствата с достъп до интернет се повишава значително. Усредненото ниво на местните данъци в общините от област Ловеч е сравнително ниско. Оценката за прозрачността на органите на местното самоуправление намалява, но остава по-висока от средната за страната.

Заради силно отрицателния естествен прираст Ловеч е сред областите с високо ниво на застаряване. Представянето на областта в сферата на образованието е незадоволително. Резултатите на учениците са сравнително ниски. Броят на общопрактикуващите лекари намалява през последните години, но остава по-висок от средния за страната. Броят на леглата в многопрофилните болници продължава да е сравнително нисък. Натовареността на съдебната система в област Ловеч е равна на средната за страната, но правораздаването е чувствително по-бързо. Обемът на образуваните битови отпадъци е сравнително нисък, но делът на предадените за третиране и рециклиране отпадъци остава изключително малък. Културният живот в област Ловеч не е особено интензивен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ■■■■■

Доходи и стандарт на живот ■■■

Брутният вътрешен продукт на човек от населението нараства и през 2019 г., но ръстът му е по-нисък от средния и стойността му продължава да изостава от средната за страната. Заплатите и доходите също отбелязват увеличение. Средната брутна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение достига 11,4 хил. лв. (при 15,2 хил. лв. в страната), а средногодишният доход на лице на домакинството – 4,5 хил. лв. (при 6,0 хил. лв. в страната).

Бедността в областта е над средната в страната и през 2019 г. Делът на населението, живеещо под националната линия на бедност, е 25,3% (при 22,6% в страната). Делът на населението, живеещо с материални лишения, пък е 22,4% (при 19,9% в страната).

Пазар на труда ■■■■■

През последните няколко години икономическата активност в област Ловеч нараства бързо и стабилно и почти навакса изоставането от средните за страната стойности. През 2020 г. обаче икономическата активност рязко намалява (с 4,6 пр.п. – най-големият спад в страната) до 68,9% (при 73,7% в страната). Това свиване на активността е съпроводено едновременно от спад и на заетостта, и на безработицата в областта. Коефициентът на заетост намалява до 64,1% (при 68,5% в страната).

Сравнително висок дял от населението на възраст 25–64 години в областта е със средно образование (64,6% при 53,9% в страната), като и висшестите, и тези с основно и по-ниско образование са по-малко от средните за страната дялове – съответно 20,5% (при 29,2% в страната) и 14,9% (при 16,9% в страната).

Коефициентът на демографско заместване като съотношение на населението на възраст 15–19 години към това на 60–64 години намалява до 63,6% (при 67,1% в страната). Това означава, че на всеки 100 души, на които им предстои излизане от пазара на труда през следващите няколко години, отговарят 64 младежи, които ще се вляят в работната сила.

Инвестиции и икономика ■■■

Инвестиционната активност в област Ловеч не е особено интензивна и през 2019 г. Броят на предприятията остава сравнително нисък – 46 на 1000 души от населението (при 61 на 1000 души в страната). Размерът на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи нараства значително (с 19%), но продължава да е нисък – 1384 лв./човек (при 3155 лв./човек в страната). Преките чуждестранни инвестиции също нарастват, достигайки 1201 евро/човек (при 3655 евро/човек в страната). Ограничен остава обемът на произведената продукция в областта – 14,8 хил. лв./човек от населението (при 28,0 хил. лв./човек в страната).

Усвояването на европейски средства е сравнително високо. Стойността на изплатените суми на бенефициенти по оперативните програми достига 2328 лв./човек от населението (при 2217 лв./човек в страната). В рамките на областта най-много са изплатените средства в общините Троян, Ябланица и Луковит.

Инфраструктура ■■■■■

Гъстотата на железопътната мрежа в областта остава ниска и през 2020 г. Гъстотата на пътната мрежа е по-висока, макар и с малко, но делът на автомагистралите и първокласните пътища (16,2% при 18,5% в страната) е сравнително ограничен. Качеството на пътната настилка в областта е сравнимо със средното в страната (41,0% при 41,4% в страната) през 2019 г.

Делът на домакинствата с достъп до интернет се повишава значително през 2020 г. до 77,2% и почти навакса изоставането си от средните стойности за страната (78,9% в страната). Делът на газифицираните домакинства е сравнително висок – 3,4%.

Местни данъци ■■■■■

Усредненото ниво на местните данъци в общините от област Ловеч е сравнително ниско и през 2021 г. Изключение прави размерът на данъчната ставка върху недвижимите нежилищни имоти на юридическите лица. В област Ловеч тя е средно 2,25‰ при 2,04‰ в страната.

Значително по-ниски от средните данъци пък са ставките върху превозните средства – 1,28 лв./kW (при 1,52 лв./kW в страната), и върху прехвърлянето на собственост – 2,34% (при 2,73% в страната).

Администрация ■■■■■

Покритието на кадастралната карта в областта традиционно е по-високо от средното за страната и през 2019 г. е 93,8% (при 91,4% в страната).

Самооценките на местните администрации в областта през 2021 г. отново показват голямо изоставане по отношение на развитието на електронното правителство и добро представяне на предоставянето на административни услуги на „едно гише“.

Оценката за прозрачността на органите на местното самоуправление намалява през 2021 г., но остава по-висока от средната за страната. В рамките на областта с най-висок рейтинг за прозрачност се открояват общините Троян, Угърчин и Тетевен (с по над 80%), а с най-нисък – община Летница (64%).

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ ■

Демография ■■■

Коефициентът на естествен прираст намалява до -14,5‰ през 2020 г. и остава значително под средната стойност за страната (-9,5‰). Подобно на почти всички области през 2020 г. Ловеч успява да привлече нови жители и коефициентът на механичен прираст за първи път е положителен (14‰) от поне две десетилетия.

Все пак заради силно отрицателния естествен прираст Ловеч е сред областите с високо ниво на застаряване. Коефициентът на възрастова зависимост като съотношение на населението на над 65 години към това на 0–14 години достига 201,6% (при 150,6% в страната), а към това на 15–64 години – 45,6% (при 34,1% в страната).

Делът на градското население в областта е сравнително нисък – 61,8% (при 72,9% в страната), а гъстотата му е значително по-малка – 836 души/кв.км (при 1506 души/кв.км в страната).

Образование ■■■

Представянето на област Ловеч в сферата на образованието е незадоволително. Дяловете на второгодниците и на напусналите основното и средното образование намаляват значително, но остават по-високи от средните за страната. Нетният коефициент на записване на населението в V–VIII клас намалява до 86,7%, но остава по-висок, макар и с малко, от средния за страната (86,5%).

Резултатите на учениците в областта са сравнително ниски. Средният успех на националното външно оценяване по математика след VII клас е 29,5 т. (при 37,9 т. в страната). Средната оценка на матурата по български език и литература пък е „Добър“ 4,13 (при „Добър“ 4,21 в страната), а делът на слабите оценки се повишава до 8% (при 7% в страната).

Образователната система в областта продължава да страда от сравнителен недостиг на учители и през 2020 г. Броят на преподавателите в основното и средното образование нараства, но остава по-нисък от средния за страната – 85 на 1000 ученици (при 87 на 1000 ученици в страната).

Броят на студентите остава сравнително нисък и през 2020 г. – 2 на 1000 души от населението (при 32 на 1000 души в страната).

Здравеопазване ■■■■

Броят на общопрактикуващите лекари намалява през последните години, но остава по-висок от средния за страната и през 2020 г. Делът на здравноосигурените също намалява до 90,4%, но се запазва над средния (88,7%).

Броят на леглата в многопрофилните болници остава сравнително нисък с 4,17 легла на 1000 души от населението (при 5,52 на 1000 души в страната).

Броят на преминалите за лечение болни спрямо населението е подобен на средния за страната – 137 на 1000 души (при 138 на 1000 души). Равен на средния е и коефициентът на детска смъртност.

Ред и сигурност ■■■■

Натовареността на съдебната система в област Ловеч е равна на средната за страната, но правораздаването е чувствително по-бързо и през 2020 г. Един съдия разглежда средно по 8,6 дела месечно. Делът на наказателните дела, приключили в 3-месечен срок, е 94% (при 90% в страната). Висящите дела пък достигат до под 8% (при над 11% в страната).

Броят на регистрираните престъпления срещу личността и собствеността в областта намалява до 10,5 на 1000 души от населението през 2020 г., но остава над средния за страната (9,9 на 1000 души). Разкриваемостта на престъпленията обаче е по-висока от средната за страната – 55,2% (при 52,1% в страната).

Околна среда ■■■

Емисиите на въглероден диоксид в областта достигат 669 т/кв.км през 2019 г. Обемът на образуванието битови отпадъци е сравнително нисък (332 кг/човек годишно при 409 кг/човек в страната), но делът на предадените за третиране и рециклиране отпадъци остава изключително малък – 11% (при 71% в страната) през 2018 г.

Делът на населението в селища с обществена канализация расте, но бавно, и продължава да изостава от средните стойности и през 2019 г., достигайки 69,3% (при 76,4% в страната). Нисък остава и делът на канализацията, свързана с пречиствателна станция за отпадъчни води – 57,0% (при 64,6% в страната).

Култура ■■■

Културният живот в област Ловеч не е особено интензивен. Пандемията и ограниченията на културните мероприятия в цялата страната през 2020 г. се отразяват и на областта. Посещенията на местните кина се свиват със 77% (при 71% в страната) до 43 на 1000 души от населението (при 190 на 1000 души в страната). Намалението на посещенията на музеите не е толкова значително – 45% (при 58% в страната) и броят им се задържа по-висок от средния – 571 на 1000 души (при 322 на 1000 души в страната). Посещенията на местните библиотеки намаляват с 41% (при 30% в страната) до 134 на 1000 души (при 480 на 1000 души в страната).

Ключови показатели за област Ловеч

Индикатори на икономическото развитие	2018	2019	2020	Средно за страната
БВП на човек от населението (лв., текущи цени)	9653	10 284	n.a.	17 170
Средногодишен доход на лице от домакинството (лв.)	4303	4454	n.a.	6013
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	10 317	11 365	n.a.	15 209
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	38,3	25,3	n.a.	22,6
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	60,9	67,0	64,1	68,5
Коефициент на безработица на населението на 15 и повече години (%)	9,8	6,5	(4,8)	5,2
Дял на населението с основно и по-ниско образование на 25–64 години (%)	15,6	13,5	14,9	16,9
Дял на населението с висше образование на 25–64 години (%)	20,9	19,1	20,5	29,2
Произведена продукция (лв./човек)	14 666	14 809	n.a.	28 027
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (лв./човек)	1165	1384	n.a.	3155
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	969	1201	n.a.	3655
Дял на домакинствата с достъп до интернет (%)	67,8	66,8	77,2	78,9
Дял на пътната настилка в добро състояние (%)	37,8	41,0	n.a.	41,4
Гъстота на пътната мрежа (км/100 кв.км територия)	18,0	18,3	18,3	17,9
Рейтинг за активна прозрачност на ПДИ за органите на местното самоуправление (%)	74,0	77,9	76,9	73,2

Индикатори на социалното развитие	2018	2019	2020	Средно за страната
Коефициент на естествен прираст на населението (‰)	-11,5	-13,1	-14,5	-9,5
Коефициент на механичен прираст на населението (‰)	-5,0	-5,8	14,0	4,4
Среден успех от матурите по БЕЛ*	4,00	4,19	4,13	4,21
Среден успех на изпита по математика след VII клас (в точки)*	29,7	29,8	29,5	37,9
Нетен коефициент на записване на населението в V–VIII клас (%)	90,6	88,6	86,7	86,5
Брой на преподавателите в основното и в средното образование на 1000 ученици	79	86	85	87
Дял на здравноосигурените лица (%)	90,5	92,0	90,4	88,7
Население на един общопрактикуващ лекар (брой хора)	1464	1476	1531	1727
Регистрирани престъпления срещу личността и собствеността на 1000 души	12,7	11,2	10,5	9,9
Натовареност по щат на наказателните съдии (дела/месец)	12,0	9,9	8,6	8,6
Дял на населението с достъп до обществена канализация (%)	69,1	69,3	n.a.	76,4
Образувани битови отпадъци на човек от населението (кг/човек/година)	332	n.a.	n.a.	409
Дял от битовите отпадъци, предадени за третиране и рециклиране (%)	11,3	n.a.	n.a.	70,9
Посещения в кината на 1000 души от населението	112	183	43	190
Посещения в музеите на 1000 души от населението	906	1031	571	322

* Данните се отнасят за учебната 2020/21 година, а матурите са проведени през 2021 г.